

שיבת המתמידים "מאור שרגא" בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א רמת ויז'ניץ חיפה

בס"ד

חשון תש"פ

פרשת "וירא"

"וירא וירץ לקראתם... ויאמר" (י"ח ב' ג'). אמרו חז"ל (שבת קכ"ז): 'גדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני השכינה'. ומהיכן ידע אברהם אבינו לומר להקב"ה להמתין עד שיכניס את האורחים? אלא אמרו חז"ל (יומא כ"ח): 'קיים אברהם אבינו את כל התורה עד שלא ניתנה', ע"י שקידש את כל אבריו לעבודת השי"ת והיו מלומדים להמשיכו אל המצוה, כל אבר אל מצותו, וכאשר ראה את האורחים רצו רגליו למצות הכנסת אורחים, מכאן ידע אברהם אבינו לומר להקב"ה להמתין. וזה הפי': "וירא" הבין, "וירץ לקראתם" מזה שרץ לקראתם, לכן "ויאמר".

*

"יקח נא מעט מים ורחצו רגליכם" (י"ח ד'). לכאורה תמוה מאד, אברהם אבינו אשר נהג רחבות לב ונתן להם ג' פרים, חמאה וחלב, שלש סאים קמח וכו', כמות גדולה מאד, צוה דוקא במים לקמץ "מעט מים"? אלא י"ל דהנה ידוע בענין קבלת אורח נאמר (מסכת כלה רבתי פרק ט) 'כבדהו וחשדהו', והטעם שצוה להם לקחת מים לרחוץ רגליהם היה משום שחשד בהם שהם ערביים, וזה לימד אותנו אברהם אבינו - שהחשד צריך להיות מעט ואילו לכבד צריכים מה שיותר, לכן ה'כבדהו' צוה שיהיה הרבה בג' פרים, חמאה וחלב וכו', משא"כ ב'חשדהו' נאמר "מעט מים" כלומר לחשוד צריכים רק מעט.

*

"ואל הבקר רץ אברהם" (י"ח ז'). למרות חולשתו הרבה ביום השלישי למילתו, לא צוה אברהם לנערו לרוץ אחרי הבקר, אלא הוא עצמו רדף ורץ אחריו.

*

"ויהי אלקים את הנער ויגדל... ויהי רבה קשת" (כ"א כ'). אם אלקים היה עם הנער מדוע הוא נהיה "רבה קשת" - פרא אדם? אלא מכיון ש"ויהי אלקים את הנער" ע"י "ויגדל" נהיה בעל גאווה (ביי זיך גרויס געווארען), לכן הקב"ה השפילו והורידו למדרגה נמוכה ועשה ממנו בריה מגושמת ל"רבה קשת". (רבי דוד מאמשינוב)

*

"ויבקע עצי עולה" (כ"ב ג'). אברהם אבינו בקע ופתח בצות לעבודת השי"ת שיוכל להתעלות עמהן. (אהבת שלום)

*

"וירא את המקום מרחוק" (כ"ב ד'). י"ל "וירא את המקום" מי שנדמה לו שרואה את המקום את השי"ת, "מרחוק" סימן שהוא עוד עומד רחוק מזה ולא רואה, אבל "וירא את המקום" מי יכול לזכות לראות אלקות וקדושה, "מרחוק" אדם המחזיק את עצמו שהוא עוד רחוק מזה, וכמש"כ (ישעי' נ"ז ט"ו) "מרום וקדוש אשכון ואת דכא ושפל רוח". (שארית מנחם)

*

"והנה איל אחר נאחז בסבך בקרניו... ויעלהו לעולה תחת בנו" (כ"ה י"ג). לכאורה למה לא חשש אברהם אבינו שמא איל זה מעשה שטן הוא, אחרי המכשולים הרבים שעמדו לו בדרך למנוע ממנו מעשה העקדה? אלא היא הנותנת - "נאחז בסבך בקרניו", אילו היה זה מעשה שטן לא היה נאחז בסבך בקרניו, אלא היה הולך ישר לאברהם אבינו.

בפרשת השבוע למדים אנו על מעלת מדת החסד ושכרה, ועל העונש מי שלא מתנהג במדת החסד.

כתוב "וירא וירץ לקראתם...וימהר...אל שרה ויאמר מהרי שלש סאים... ואל הבקר רץ אברהם ויקח בן בקר רך וטוב". אברהם אבינו זקן בגיל מאה שנה וחולה, לא שם לב למצבו, אלא מיד כאשר ראה את האורחים, לא הלך אלא רץ לקראתם ומהר להכין, לא מאכל רגיל אלא ג' פרים בשביל ג' לשונות בחרדל שיהיה להם מטעמים.

ללמדנו, כאשר רואים אנו אורח, צריך למהר ולתת לו את הטוב והטעים. לא רק עצמו חינך למדה זו אלא גם את בנו ישמעאל השתדל לחנך במדה זו כמש"כ "ויתן אל הנער לעשות אותו". ללמדנו שגם את חברינו יש ללמד במדה חשובה זו של חסד.

כל הצלת לוט מהפיכת סדום היתה בזכות שעשה חסד עם אברהם במצרים, ולא גלה ששרה אשתו של אברהם (רש"י י"ט כ"ט), ללמדנו שכל מעשה חסד, הקב"ה משלם לאדם פירותיהם בעוה"ז, נוסף לקרן שקיימת לעוה"ב.

כמו שדרשו חז"ל אצל אברהם (ב"מ פ"ו): אמר רב כל מה שעשה אברהם למלאכי השרת בעצמו עשה הקב"ה לבניו בעצמו, "ואל הבקר רץ אברהם" - "ורוח נסע מאת ד' ", "ויקח חמאה וחלב" - "הנני ממטיר לכם לחם מן השמים", "והוא עומד עליהם תחת העץ ויאכלו" - "הנני עומד לפניך על הצור", "ואברהם הולך עמם לשלחם" - "והד' הולך לפניהם יומם".

כן אמרו חז"ל (ויק"ר פל"ד): אברהם עשה לחסד למלאכים שאינן צריכים חסד, ראה מה פרע הקב"ה לבניו - המן, השלו, הענן, מי שעושה חסד למי שצריך חסד עאכ"ו.

כאשר שמע שהקב"ה רוצה להפוך את סדום, מיד "ויגש אברהם ויאמר..." ביקש והתפלל עליהם שינצלו אע"פ שהיו רשעים. ללמדנו, שיש לבקש ולהתפלל על כל אדם שיחיה ועי"ז יחזור בתשובה ומלאה הארץ דעה את ד'.

אדם המונע עצמו מלעשות חסד עם חברו, אזי הקב"ה פורע לו עונשו בעוה"ז, כמו שנאמר אצל אשת לוט (י"ט כ"ו) "ותהי נציב מלח" רש"י: במלח חטאה במלח לקתה, אמר לה תני מעט מלח לאורחים הללו, א"ל אף המנהג הרע הזה אתה בא להנהיג במקום הזה. וקבלה עונשה מדה כנגד מדה.

לכן אמרו חז"ל (יבמות ע"ט) אחד מג' הסימנים של בני ישראל הוא 'גומלי חסדים', ולמדים מאברהם אבינו שנאמר אצלו (בראשית י"ח י"ט) "למען אשר יצוה את בניו וביתו אחריו לעשות צדקה ומשפט".

נשתדל ללכת בדרכו של אברהם אבינו ונתנהג במדת החסד לכל אדם, אזי גם הקב"ה יתנהג אתנו בחסד, וכמו שאנו מבקשים כל יום "שים שלום טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל כל ישראל", ונזכה ע"י "ואני בחסדך בטחתי" שיקויים "יגל לבי בישועתך" אכ"ר. (באר יחיאל)

* * *

זריזות

"וירא וירץ...ואל הבקר רץ אברהם". הרבי ר' יעקב דוד מאמשינוב זצ"ל היה נוהג תמיד ללכת בפסיעות מהירות. פעם העיר לו אחד מה שאמרו חז"ל שאסור לפסוע פסיעה גסה (ברכות מ"ג:), ענה הרבי: אבל כדי לקיים מצוה מותר, וכל יהודי צריך לרוץ, או שיהיה 'הוי רץ למצוה' או שיהיה 'בורח מן העבירה'...

(ד.א.ל. ניסן תשל"ג)